

Zakarpatská Rus volá milovníky

Lyžování na Ukrajině je pro všechny, kdo se nabažili dokonalého komfortu vyplaných

Snowboarding, freeride, lyžování, ale také sněžnice, šašlíky, levná vodka – to všechno se mi vybaví při vzpomínce na zimní Karpaty, na Zakarpatskou Ukrajinu, jež jsem měl možnost navštívit.

■ Michal Lollok

Na Karpatech mne lákaly především skvělé sněhové podmínky a touha zkusit něco jiného, než jsou přeplněná česká nebo alpská střediska. Při cestě do tohoto málo civilizovaného kraje jsem raději využil nabídky cestovní kanceláře, která v této oblasti působí již mnoho let.

Věděl jsem, že i tak si program budeme moci organizovat tak, jak budeme sami chtít. Čekali nás moderní lyžařské středisko Bukovel, čerstvý prašan na freeridech na Svidovické polonině a v horském středisku Dragobrat.

Pohádkový hotýlek

První zastávkou bylo městečko Užhorod, odkud jsme se během odpoledních hodin přesunuli až k hranicím bývalé Podkarpatské Rusi do Jasiny. Místní ubytování nás mile překvapilo.

V romantickém dřevěném hotelu bylo také romantický útulno. A obzvlášť rychle jsme si zvykli na místní polopenzi a hlavně na monumentální snída-

ně. Na Ukrajině totiž neznají snídaně v pravém slova smyslu. Snídaňový stůl tak připomíná spíše bohatou tabuli k obědu či k večeři.

Hurá, ztečí na Bukovel

Po první snídani jsme se přesunuli do střediska Bukovel.

Z parkoviště je to k prvnímu vleku pár minut a k dispozici je typické místní taxi – saně zapřažené za párem koní. U vleků nás čekalo další příjemné překvapení. Nikde žádné fronty. Skoro jsme nevěřili vlastním očím.

Svahy Bukovelu mají tratě všech obtížností, udržované podle evropských standardů. Na 53 kilometrů sjezdovek je tu 14 vleků a celý areál má kompletní zasněžování.

Dobrodružná jízda

Druhá část pobytu začala výjezdem „gruzovikem“, což je těžký terénní nákladní vůz, který má autobusovou nástavbu. Do horského střediska Dragobrat se opravdu dostanou jen terénní vozy výše zmíněného typu a upřímně řečeno i cesta sama je krásným dobrodružstvím.

Úroveň vleků na Dragobratu je srovnatelná s naší dvoukotvou. Většina sjezdovek je upravená. Bonusem střediska je možnost vybrat si urolbované tratě nebo volný terén, což uvítali především příznivci ježdění v hlubokém prašanu na neupravených svazích v blízkosti vleků.

Volné terény tady mají kromě skvělých sněhových podmínek i další romantické rozměry.

Ceny lyžování

- **Bukovel:** mimo víkend jednodenní 120 Hr, 2 hod. 40 Hr, 100 jízda 400 Hr, při nákupu permanentky před 8 hod. je 50% sleva na celodenní permanentku
- **Dragobrat:** 50 jízda 200 Hr, 10 jízda 50 Hr, celodenní skipas 60 Hr
- www.skiukraine.info
- www.alpina.cz
- www.poznani.cz

Doprava je veselé dobrodružná.

FOTO: MICHAL LOLLOK

Snězte si své kaštiny

Kaštiny dříve patřily k předvánočnímu času. Dnes už je z ulic téměř vytlačily párky v rohlíku a oživené gastronomické starožitnosti trdelníky.

Domovem kaštanů jsou země na jih od Alp. V minulosti, kdy neexistovaly ledničky ani konzervační prostředky, bývaly plodem, který vydržel tak-

řka nekonečně dlouho. Snesou také poměrně nešetrný transport.

Jejich tuhá slupka je dobře chrání před plísněmi, ale i před případnou chemickou preparací. Jsou tedy plodem, který se skoro blíží požadavkům na biopotravinu.

Když kaštiny neseženete na ulici, můžete si je dopřát i doma. Upéct si je může být malé dobrodružství a velká zábava. Pečení vyžaduje trochu cviku. Pěci se dají na hluboké pánvi nebo v troubě. V obou případech je třeba narušit jejich slupku, jinak mohou „vybuchovat“. Stačí naříznout do vypuklé strany křížek.

Mohou se také vařit ve vodě. Takto upravené pak patří spíše do nádivky svatoštěpánského krocanu. **jav**

FOTO: MAISON DE LA FRANCE

Mulhouse - město aut

Mulhouse je městem na hranicích mezi Francií a Německem. Vlivem obou kultur se z něj stalo město průmyslových technologií a muzeí. Co se týče čísel, tak se v návštěvnosti muzeí umísťuje na druhém místě ve francouzském žebříčku.

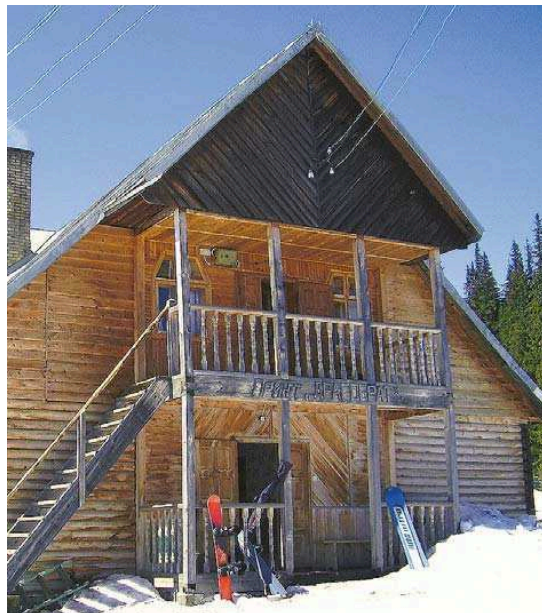
Proslavené muzeum automobilů založil Fritz Schlumpf a postupnými modernizacemi se rozrostlo až na současných 25 tisíc metrů čtverečních. Za vidění stojí především 400 modelů historických, prestižních nebo závodních vozů. Opravdovým klenotem je jedinečná sbírka vozů Bugatti. Za vstupné se zaplatí od 5 do 17,50 eur. Tarify jsou různé, podle rozsahu návštěvy, existuje systém slev pro skupiny a rodiny. K dispozici jsou průvodce v šesti jazycích. **jav**

FOTO: CRT ALSACE

opuštěných kopců

Alp a touží po neotřelém dobrodružství v horách

2x FOTO: CK ALPINA Hotýlky jsou stylově útulné.

Kolik stojí zakarpatské živobytí

Kurz: 1 Hr je zhruba 4,30 Kč

- Boršč: 3–5 Hr
- Cigarety: LM 2,60 Hr, Marlboro 4 Hr
- Čaj: 1 Hr
- Pivo: 2–3 Hr
- Vodka Nemiroff: láhev – 16 Hr
- Šašlik: 4–8 Hr

K jídlu a k pití

- Za ochutnání stojí typický šašlik (marinované maso grilované na špízu).
- Na Ukrajině je k dostání mnoho druhů vodky – mezi nejlepší patří vodka Nemiroff (doporučuje se varianta medová s feferonkou) nebo Chortica.

Zakarpatská gastronomie

Když se nabažíte ježdění na zasazených svazích, můžete navštívit místní koliby a doplnit energii. Jídlo, vodka, dobré pivo jsou k dostání za mírné ceny. Ale pozor: „Situace je výborná pro všechny včetně abstinentů. Ceny jsou nebezpečně nízké.“ To platí pro celou Ukrajinu.

Pokud mluvíte pouze česky, nebudete mít komunikační problémy. Vůbec neví, že uběhlo mnoho let, kdy bývala Podkarpatská Rus součástí bývalého Československa.

Zoo o adventu ani o Vánocích nespí

Zoo Praha i v letošním roce pořádá noční prohlídky, kdy pod vedením odborných průvodců můžete nahlédnout do nočního soukromí zvířat a uvidět to, co při běžné návštěvě zoo nikdy nespátíte. Nabízí se tak nejen nevšední zážitky, ale i příjemná návštěva v nočních hodinách.

Trasa nočních prohlídek vede od výběhu pand červených, které jsou v noci většinou čilé, přes pavilon Indonéská džungle. Tam se setkáte s denními živočichy, kteří se na začátku noci ukládají ke spánku. Jsou to například orangutani nebo gibboni a větší ptáci. I v noční expozici tohoto pavilonu uvidíte většinu zvířat usínat. Expozice je totiž věnována nočním a soumrákným zvířatům a v nočních hodinách je osvětlena bílým světlem, zatímco ve dne je tu téměř tma.

Cesta vede dál okolo ledních medvědů a vyder severoamerických a výběhu mnoha druhů zajímavých kopytníků. V kůželu světla ruční svítilny uvidíte různobarevně světélkující oči pasoucích se antilop. Vstupem do Afrického domu se rázem ocitnete uprostřed noční savany, kde čile pobíhají hrabáči a žirafy naopak tiše odpočívají s elegantně skloněnými hlavami.

Prohlídky se konají v pátek a v sobotu 14. a 15. 12., 21. a 22. 12. a o vánočních prázdninách (kromě 24. a 31. 12.). Je nutné se objednat telefonicky (296 112 230, 296 112 233) nebo e-mailem na pr@zoopraha.cz jav

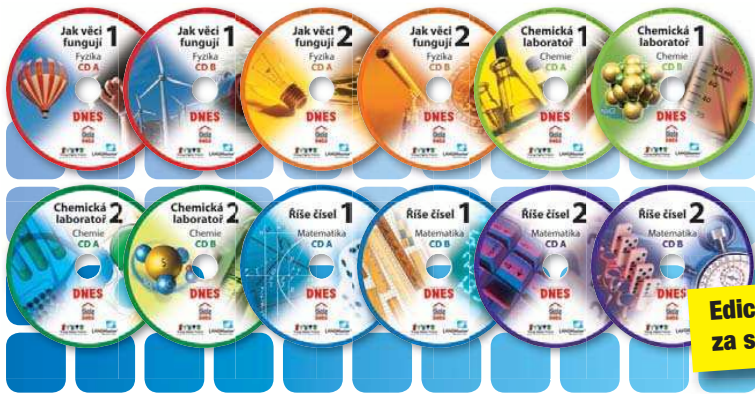

Komba ušatá je aktivní v noci.

FOTO: ZOO PRAHA

Navštivte naše servisní centrum!

Pozor! Poslední kusy výukové edice Škola DNES v prodeji!

Škola DNES – to je interaktivní a zábavná forma výuky nejen pro žáky, ale i pro dospělé.

V servisním centru Mafra naleznete další originální vánoční dárky z edice MF DNES a Lidové noviny.

Edice výukových CD za skvělou cenu **199,-**

Produkt doporučen ministerstvem školství.

Servisní centrum Praha-město, Anděl Media Centrum
Karla Engliše 519/11, 150 00 PRAHA 5, tel.: 225 063 446